

Съдържание

Новини	2
90 години от рождението на Ася Попова – Н. Казански	9
In memoriam	18
Годишнини на членове на БАН (1869–2024) – Ст. Хрусанова	19
Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	27
Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН – М. Лишкова	29

Редакционна колегия: Главен редактор: Стефка Хрусанова (hrusanova.st@cl.bas.bg), доц. д-р Никола Казански (nkazanski@abv.bg), Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg), Милкана Лишкова (milkana@cl.bas.bg), Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

Снимки: Емилия Волева (evoleva@abv.bg)

Компютърна обработка на изображения и текст: Мария Ефремова (efremova.m@cl.bas.bg)

Приемат се статии за печат във формат word, с основен текст на шрифт Times New Roman 12, след окончателна авторска корекция. Илюстрациите да се изпращат във формат jpg, отделно от текста.

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. “15-ти ноември” №1
тел: 979 52 54, 979 53 79
<http://www.cl.bas.bg>
E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

НОВИНИ

На 1 декември 2023 г. в Библиотеката на Нов български университет беше открита изложбата „От Икар до космическия туризъм“, посветена на визионерството, историята и постиженията на световната авиация, астрономия и космонавтика – от античната митология до наши дни. Днес небето не е само „метафорична родина“ на мечтателите и поетите, нито Космосът – пространство, достъпно единствено за експертизата на учените и отлично подготвените физически и ментално космонавти. Да летим със самолет и до най-отдалечената точка на света е вече ежедневие, а вече са факт и първите полети с космически туристи. Говори се, че в скоро време човешкият крак ще е стъпил не само на Луната, но и на Марс, като това ще бъде само първата по-сериозна крачка към колонизирането на Космоса и усвояването на безкрайните

му ресурси. Специален акцент е поставен на българското място и участие в глобалното историческо развитие на въздухоплаването и космонавтиката.

Изложбата „От Икар до космическия туризъм“ е организирана по повод 120-годишнината от първия в историята на човечеството успешен контролиран полет с моторен летателен апарат по-тежък от въздуха, осъществен от легендарните американски пионери на световната авиация – братята Орвил и Уилбър Райт (17 декември 1903 г.).

Показаните книги, статии и аудиовизуални документи включват документи, част от традиционните и електронните колекции на библиотеката. Към изложбата е съставена избрана библиография с 86 библиографски описания и с препратки към съдържания на книги в библиотечния каталог на НБУ. Включени са библиографски описания на книги и статии от колекциите „Academic Search Complete“ и „eBook Academic Collection“ на EBSCO, ScienceDirect, Central and Eastern European Online Library (CEEOL), Emerald, Taylor & Francis eBooks, WARC, документи с открит достъп от CORE, De Gruyter: Open access и SpringerOpen.

Сред изложените документи са книгите: „Астрономията – минало, настояще и бъдеще“ от Диана Кюркчиева, „Въведение в космонавтиката“ от Гаро Мардиросян, „Въздушната мощ на Царство България“ от Димитър Недялков, „Космос: Вселената в снимки“ от Джон Глен, „Космос, екология, сигурност“ от Петър Гецов, „Полети: Записки на космонавта“ от Георги Иванов, „Тъканта на космоса: Пространство, време и текстура на реалността“ от Брайън Грийн, „Юрий Гагарин: Истината зад легендата“ от Джейми Дорън и Пиърс Байзъни, „Astronomy: Journey to the cosmic frontier“ от Джон Фикс, „Astronomy: The evolving universe“ от Майкъл Зейлик, „The aesthetics of atmospheres“ от Герно Бьоме и други.

На 14 декември 2023 г. в читалнята на Централната библиотека на БАН се състоя представянето на книгата на д-р Тодор Тодоров „Елементална скулптура. Теория и практика“. Проявата беше част от инициативите в програмата на „София хартиен арт фест“, който се организира за поредна година от Фондация „Аматерас“ с подкрепата на Министерството на културата.

Събитието беше открито от г-жа Даниела Тодорова от Фондация „Аматерас“, която благодари

на библиотеката за оказаното съдействие. След нея проф. д-р на изкуствознанието Чавдар Попов представи подробно автора, неговия творчески път и процеса по написването на книгата. Самият д-р Тодор Тодоров разказа на гостите повече за течението елементална скулптура и своята работа в тази област, като направи презентация на свои произведения (някои вече реализирани и наградени, а други все още макети) и на творби на някои известни международни скулптори. В края на вечерта директорът на Централната библиотека д-р Силвия Найденова поздрави автора, който официално дари българското издание на книгата си на библиотеката.

Тодор Тодоров е сред ярките имена в българската скулптура, познат с монументалните си творби в паркова и градска среда и с изложби от кавалетна скулптура у нас и в чужбина. Има няколко съвместни проекта със скулптори от други държави. Носител на множество награди, организира и участва в самостоятелни и групови изложби и симпозиуми в страната и в чужбина. Творбите му са притежание на частни колекции, музеи и големи световни компании. Член е на Съюза на българските художници и на редица международни професионални организации.

На 16 декември 2023 г. в Рим, в конферентната зала на Департамента за чужди езици, литератури и култури на Третия римски университет **се състоя обединена сбирка на Славистичния кръг** към университета и на **Кръга на русистите** към университета „Сапиенца“, посветена на 100-годишнината от рождението на проф. Рикардо Пикио. Представена беше двуезичната изложба „100 години от рождението на проф. Рикардо Пикио / 100 anni dalla nascita del prof. Riccardo Picchio“, подготвена от екип на БАН – Централната библиотека и Кирило-Методиевския научен

център. Тя беше разгледана с голям интерес и от участниците в годишната асамблея на Италианската асоциация на славистите.

На 3 януари 2024 г. ученици и учители от Българското неделно училище „АзБукиВеди“ в Кьолн и „Първа българска гимназия“ в Париж посетиха Централната библиотека на БАН в рамките на Националната програма „Образователни маршрути“ на Министерството на образованието и науката. Те бяха посрещнати от директора на библиотеката д-р Силвия Найденова, която ги запозна с историята на най-старата научна библиотека в страната. В читалня „Акад. Стефан Панаретов“ младите хора разгледаха едни от най-ценните книги, съхранявани в богатия фонд на библиотеката, сред които издания от XVI и XVII век, както и подбрани книги от „Възрожденската сбирка“, сред които няколко издания на „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски, най-старата българска печатна книга „Неделник“ на Софроний Врачански, 1806 г., първото издание на „Рибния буквар“ на д-р Петър Берон, 1824 г., първата българска граматика на Неофит Рилски от 1832 г. и много други. По време на посещението си гостите разгледаха сградата на Академията, зала „Проф. Марин Дринов“, посетиха кабинета на председателя акад. Юлиан Ревалски, който им разказа интересни факти от историята на най-старата

институция в съвременна България – Българското книжовно дружество, прераснало в Българска академия на науките.

На 6 януари 2024 г. в Столичната библиотека беше открита документална тематична изложба „Жив е той, жив е!“, посветена на 176-годишнината от рождението на Христо Ботев, в която са включени ценни екземпляри и редки първи издания от фонд „Книжовно наследство“, фонд на сектор „Изкуство“, както и оригинални вестници и списания от съхранявания в Столичната библиотека уникален „Архив на детския периодичен печат преди 1944 г.“.

Показани са първите биографии на Христо Ботев от Захари Стоянов, Стоян Заимов, също и най-пълната от Иван Клинчаров. Представени са първите събрани съчинения на поета под редакцията на дъщеря му Иванка Ботева и Иван Клинчаров и второто издание на „Песни и стихотворения от Ботева и Стамболова“ от 1880 г.

Акценти в изложбата са факсимиле на последното писмо на Ботев от парахода „Радецки“, публикувано в първото издание на съчиненията му под редакцията на Захари Стоянов от 1888 г., превод на Христо Ботев на драмата „Кремуций корд“ от Костомаров от 1893 г., юбилейните Ботеви листове и др. Представени са също и малко познати заглавия, посветени на личността на големия поет и революционер: „Народ и поет“ от Антон Страшимиров, „Сергей Нечаев и Христо Ботев“ от Георги Бакалов, „Христо Ботев 1848–1948: Споменна книга“, драмата „Христо Ботев“ от Фани Попова-Мутафова.

В детския периодичен печат, издаван преди 1944 г., се съдържат над 100 публикации за Христо Ботев. На страниците на вестниците и списанията „Венец“, „Весела дружина“, „Градинка“, „Детска радост“, „Детски живот“, „Детски свят“, „Другарче“, „Майска китка“, „Поточе“, „Първи стъпки“, „Светулка“, „Славейче“ и др. са издавани стихотворения, очерци, разкази, статии за великия българин. Сред авторите на творбите за живота и творчеството на Христо Ботев се открояват имената на Иван Вазов, Елисавета Багряна, Христо Смирненски, Никола Ракитин, Змей Горянин, Ран Босилек и други известни писатели. В експозицията са представени богато илюстрирани албуми със съществуващите

в България и в чужбина паметници на Ботев и ценни грамофонни плочи с изпълнения на негови стихове и песни от известни наши артисти и състави.

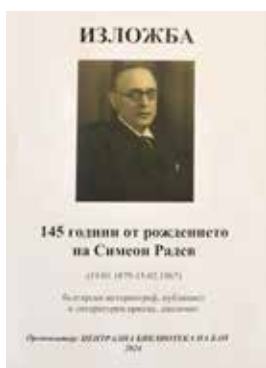
На 8 януари 2024 г. в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ беше открита експозицията **„80 години от рождението на Татяна Янакиева“** в рамките на поредицата **„Български библиографи и библиотекари“**. Така Националната библиотека отбелязва 80 години от рождението на Татяна Ганева Янакиева – филолог и библиограф. Родена в Добрич на 11 януари 1944 г., завършва българска филология, библиотекознание и библиография в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Председател на Съюза на библиотечните и информационни специалисти в България. Член на

Комисията за свободен достъп до информация и свободата на изразяване на Международната федерация на библиотечните асоциации и институти (IFLA). Татяна Янакиева участва в различни научни съвети и редакционни колегии, автор е на повече от 130 публикации. През 2009 г. за постигнати високи творчески резултати и принос в развитието и популяризирането на българската култура и по случай 65-годишнината от рождението

й доц. д-р Татяна Янакиева получава плакети „Златен ритон“ и „Сребърен ритон“ от Министерството на културата. Изложбата представя трудове на Татяна Янакиева: дисертационния ѝ труд, кореспонденция с проф. Тодор Боров, биобиблиографиите на Боян Пенев и Петър Динеков, монографията ѝ „Библиография и литература“, статии в периодични издания.

На 18 януари 2024 г. Централната библиотека на БАН откри изложба по случай 145-годишнината от рождението на Александър Балабанов (18.01.1879–30.11.1955), български литературен историк и критик, полиглот, преводач, публицист, професор, дългогодишен преподавател по класическа литература и филология в Софийския университет.

На 19 януари 2024 г. Централната библиотека на БАН откри изложба по случай 145-годишнината от рождението на Симеон Радев (19.01.1879–15.02.1967), български историограф, публицист и литературен критик, дипломат. Автор на „Строителите на съвременна България“ – едно от най-важните историографски изследвания в българската литература.

**90 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА АСЯ ПОПОВА
(06.01.1934, СОФИЯ – 27.09.2018, ПАРИЖ)
ВИДЕН КУЛТУРЕН АНТРОПОЛОГ
Никола Р. Казански**

Assia Popova c'est quelqu'un!
Claude Lévi-Strauss, 1972

Ася Попова е български етнолог и френски антрополог с международна известност. Най-напред работи в Етнографския музей при БАН, а след 1968 г. емигрира в Париж, където попада в кръга на Клод Леви-Строс и учи от първа ръка теорията на структурализма.

По-късно става изследовател в института „Езици и култури на устната традиция“ (Langues et Civilisations à Tradition Orale) към френския национален център за научни изследвания (CNRS).

Родена е в София на 6 януари, Бъдни вечер по стар стил и Богоявление по нов. През 2024 г. щеше да навърши 90 години. Нейната драматична съдба отразява като във вълшебно огледало миналия век на тоталитарния режим в България. Сложният житейски и творчески път на Ася Попова като че ли е предусетен и представен художествено в емблематичното стихотворение на Елисавета Багряна „Кукувица“ (1927).

*Мен ме е родила сякаш веда
и ми е прокобила несрета. –
Дай ми мене по света да скитам,
дай ми сборове, хора, задевки –
другите да слушам без насита
и сама да пея на припевки.
Моите очи се ненаглеждат,
моито уши се ненаслушват.
Не допридам свилената прежда,
недогаснал огъня потушвам...
И така живота ще премина
ненаситена, ненаживяна.
А кога умра, сама, в чужбина,
кукувица-бродница ще стана.*

И кукувицата, и самодивата са свободни. Свободата има и обратна страна, самотата. Всяка жена, отрекла се от бита в името на творчеството, ще бъде самотница, но със свободен дух. Човекът, намиращ се на „граничната линия с безграничното“, както би казал Аполинер, противопоставен на битовото, вечен самотник, ненаситният и вечно търсец дух – не е ли това една описателна характеристика на твореца изобщо?

Баща ѝ, Тодор Д. Попов (1907–1994), е книгоиздател и собственик на издателство „Глобус“. Завършил е търговската гимназия в Бургас, след това през 30-те години учи търговия и дипломатия. Той е ляв интелектуалец, преводач от руски, влюбен в руската литература. Затова кръщава дъщеря си на едноименната героиня Ася на Тургенев. Брат ѝ е известният шахматист (международен майстор) и журналист Владилен Попов (1935–2007),

който пък е кръстен на Владимир Илич Ленин. Майката Тодорка Петкова Додунекова (1909–1996), която бай Тодор нарича нежно „моята другарка“ е родом от Килифарево. Тя е негова верна съратница, спътница и помощница повече от 60 години. Децата растат между книги, у тях има голяма библиотека в допълнение към издаваната от баща им руска и френска социално ангажирана литература. Ася Попова е изключително будно дете, сама се научава да чете около 4-годишната си възраст. Оттогава животът ѝ е неразривно свързан с книгите.

Още от юношеството си Ася Попова се отличава с изострено чувство за справедливост и будно гражданско съзнание. Така през 1949 г. тя реагира остро по повод инсценирания процес, довел до убийството на Трайчо Костов, и едва 15-годишна заявява: „Един ден вие ще се срамувате заради процеса срещу Трайчо Костов“.

Завършва френския отдел на Езиковата гимназия в Ловеч и следва руска филология в Москва. Там загубва всякаква надежда, че съветският режим е способен да се реформира. По време на унгарската революция от есента на 1956 г. тя (единствена от студентите от социалистическите страни) участва в протестите на чуждестранни студенти против нейното жестоко потушаване, заради което е изключена от университета и върната в България. Официалната версия за пред хората е, че е прекъснала поради заболяване.

След като се връща без диплома от Москва, Ася завършва руска филология в Софийския университет и работи в Етнографския институт с музей на БАН (1960–1968). Тук тя не може свободно да се развива като специалист, защото по това време антропологията и етнологията са в немилост подобно на генетиката и кибернетиката по времето на сталинизма. Чешките събития от 1968 г. окончателно я убеждават в недемократичността на тоталитарната система и това, заедно с грубия идеологически догматизъм на режима, е основната причина тя да емигрира.

През лятото на 1968 г. Ася отива на гости на родителите си в Тунис. По това време баща ѝ е дипломат, търговски представител в българското посолство там. На връщане самолетът ѝ минава през Франция. На 24 ноември 1968 г. Ася каца в Париж и той става мястото, където тя живее и работи, освен когато не е на път. Париж тя нарича „мой дом“ през следващите 50 години, чак до смъртта си.

Никой не предполага, че дъщерята на верния партиец бай Тодор ще стане „невъзвращенка“. В тези години емиграцията е равносилна на държавна измяна. Поради дълбокото уважение към баща си тя никога не пожелава политическо убежище от властите във Франция. Баща ѝ изпада в немилост заради нейната „измяна“ и отива в Париж да я убеди да се върне в България. Старите му бойни другари обещават, че ако дъщеря му се разкае и се върне доброволно, за нея и семейството няма да има последствия. Ася му отговаря: „Кажи на партийните ти другари, че съм студент. Не съм избягала, а съм дошла в Париж да уча.“ Останала без средства, за да се издържа, тя работи като гувернантка в богати семейства, а по-късно нарича тези времена „слугинските ми години“. Въпреки лишенията тя диша с пълни гърди въздуха на свободен Париж и се наслаждава на неговата интелектуална атмосфера. Дори когато е заплашена с екстрадиране заради липсата на статут и постоянни доходи, тя не прибегва до лесното решение за статут на политически емигрант от уважение към баща си и неговите идеи.

През всичките години, докато Ася е персона нон грата, брат ѝ Владилен не преустановява контактите със сестра си. Братът на Ася, Владилен Попов, е изявен състезател, шампион на България по шах за 1959 г. По-късно е треньор на женския шахматен отбор, с който постига световни успехи (бронзови медали на Олимпиадата в Меделин през 1974 г.). Заради „невъзвращенството“ на сестра си Владилен преминава през тежки перипетии в кариерата си. Въпреки че получава непретензиозно работно място в спортната редакция на БНТ, той успява да се наложи като нестандартен шахматен комен-

татор, който излиза извън тоталитарните рамки и партийни щампи и така печели сърцата на поколения любители на шаха.

При Ася Попова митът за самодивата е прераснал в идея за непобедимо витално чувство, съединено с животрептяща критична мисъл. Женско начало, осъзнаващо своята независима стойност и свобода. Осъзнато като бунт срещу тесногърдието, инерцията в мисленето и сляпото следване на клишета. Дори когато клишетата са високо интелектуални. Ася е феминистка с дълбоко разбиране на човешката свобода, но с мироглед, противоположен на новото идеологическо течение на войнстващ феминизъм. Тя винаги се отнася с насмешка към набиращите скорост и популярност *gender studies*. Макар в конфликт с разбиранята и идеологията на баща си, тя запазва уважението си към него и никога не се конфронтира пряко с неговия патриархален авторитет.

Посвещава голяма част от живота си на изучаване на българските традиции и устно творчество, които счита за еманация на поезията.

*Как ще спреш ти мене – волната, скитницата, непокорната,
родната сестра на вятъра, на водата и на виното,
за която е примамница непостижното, просторното,
дето все сънува пътища – недостигнати, неминати, – мене как ще спреш?*

Е. Багряна „Стихии“ (1927)

При пристигането си в Париж Ася Попова се записва да учи етнология в *Langues’O* (Institut des Langues Orientales, днес INALCO). Там бъдещият учен африканист се среща за първи път с културите на народите от Африка и научава суахили, език, който ще я поведе към саваните на този континент. Когато я питат как е избрала да изучава Африка, тя отговаря: „Заради вуйчо Ваня на Чехов и сюрреалистичната му фраза „а сега в Африка е такава жега“. Неин любим писател е Антон Павлович Чехов (1860–1904).

Ася Попова посещава семинара на етнологката Женевиев Калам-Гриол (Geneviève Calame-Griaule, 1924–2013), посветен на известния френски антрополог Марсел Гриол (Marcel Griaule, 1898–1956). Става убедена привърженичка на новата „Структурна антропология“, която световноизвестният Клод Леви-Строс (Claude Lévi-Strauss, 1908–2009) разкрива чрез своите семинари и публикации.

Първите ѝ публикации на френски са изследвания на африканските логически игри *Solo* и *Wari*. За начало на френската научна кариера можем условно да считаме 8 февруари 1972 г., когато студентката Ася Попова чете доклад в престижния Колеж дьо Франс (Collège de France), поканена от самия Леви-Строс, след като той се заинтригува от наскоро публикуваните ѝ трудове върху африканските игри. Тогава той прави коментар за нея: „*Assia Popova c’est quelqu’un!*“ („Ася Попова не е коя да е!“).

От 1972 г. Ася започва да работи като извънщатен сътрудник (*vacataire*) на хонорар към Музея на хората на площад Трокадеро (Musée de l’Homme) и секцията „Езици и култури на устната традиция“ (*Langues et Civilisations à Tradition Orale – LACITO*) при Националния център за научни изследвания (CNRS) в Париж. След изтичането на студентската ѝ виза на няколко пъти е на косъм да бъде екстрадирана от Франция поради липса на статут на постоянно пребиваващ. Един път Клод Леви-Строс по собствена инициатива отива в полицията, за да удостовери, че тя работи по дипломната си работа. Въпреки тези перипетии, тя никога не кандидатства за статут на политически емигрант, който автоматично би разрешил проблемите ѝ, предвид авторитарния режим в България.

През 1977 г. с помощта на математика Андре Деледик (André Deledicq) Ася работи върху африканските логически игри *Solo* и *Wari*. С един от първите компютри в CNRS разработват стратегии за въведените от тях минималистични варианти на древната игра

манкала – нано-вари и микро-вари. Ася Попова е водещият автор в това сътрудничество, в което математиката се преплита с предания, митология и древни пластове на културата, африканските логически игри са нейна страст, откакто е в Париж. Изследвания върху логическите игри са публикувани в книга, която се радва на многохиляден тираж, подпомогната от африканска програма на ООН за развитието на образованието. Това ѝ помага през 1978 г. след конкурс да спечели постоянно щатно място на научен сътрудник в CNRS. Тя отговаря за семинара „Жертви“ (Sacrifices) и основава семинара „Споменатото, неизказаното, казаното различно и неявното“ (Le dit, le non-dit, le dire-autrement et l'implicite).

Получаването на постоянна работа разрешава и проблема с документите ѝ за пребиваване, Ася Попова вече може да кандидатства за френско гражданство като служител във френска научна институция. Но отново има непредвидено препятствие. Ако кандидатът за гражданство не е политически емигрант, за издаване на френски паспорт се изискват документи от страната, в която е роден. Тогава Ася отива с адвокат в посолството на България. Българските служители отказват съдействие без никакви обяснения и аргументи и процедурата изглежда блокирана. Но адвокатът изготвя клетвена декларация, че българската страна му е отказала издаването на необходимия документ и така преодолява липсата му.

След назначението си на позиция „изследовател“ в CNRS през 1979 г. Ася Попова осъществява първата си голяма самостоятелна етноложка експедиция в Танзания, Мозамбик и Зимбабве. Остава една година при племето **сукума**, живее в колиба, храни се с тяхната храна, изучава езика и обичаите им. Налага ѝ се да пътува съвсем сама, често на автостоп, общува с местните хора, както на английски, така и на суахили. Единствените ѝ наставници и съветници са „отчетата“ от един католически орден. При едно пътуване по бреговете на езерото Виктория подозрителните неграмотни полицаи я вземат за политически активист, възниква спор дали документите, които има, ѝ разрешават да се движи свободно, защото полицаите не могат да прочетат разрешението, издадено от CNRS. Благодарение на това, че запазва самообладание, познава добре местните обичаи и говори суахили, след една нощ в затвора полицаите я освобождават. Все пак ѝ отнемат професионалния фотоапарат. За момент се замисля дали да не прекъсне мисията си и да се върне по най-бързия начин в Европа. Но на следващата нощ сънува сън: *Тя е неперуда, нейните преживявания и всичко, което наблюдава, обагрят крилете ѝ*. След този сън се успокоява и продължава мисията си без фотоапарат, стига ѝ тефтерът, в който неуморно си води записки.

През 1980 година, вече като представител на френската академична изследователска институция CNRS Ася Попова идва на конференция в България след 12-годишно изгнание: „Бях вече с френски паспорт, но се бях подготвила, ако възникнат проблеми с народната милиция, да цитирам правата си от хелзинкската конвенция и да търся помощ от френското посолство.“ За щастие проблеми с милицията не възникват. Това са години на размразяване и режимът се готви за честването на 1300-годишнината на България, опитва се да гради позитивен образ на страната в Европа. Това позволява на Ася през следващите години постепенно да възстанови връзките си с колегите в основните изследователски центрове в България.

През 1983 г. следва тримесечна мисия в Амазония. Тръгва от Перу, наема моторна лодка с екипаж и по притоците на Амазонка се спуска в сърцето на джунглата при племето **кашиноа**. Кашиноа са ловци, те живеят напълно изолирани и в хармония с природата.

Дотогава кашиноа не са били посещавани от външен човек, единствено вождът и няколко мъже от племето са били в контакт с мисионери от външния свят. Племето допуска Ася при себе си като своя, след като шаманът се застъпва за нея: „Сънувах и очаквах, че двама души с лодка ще доведат бяла жена от „долната земя“.

Макар научният метод на Ася да е рационален, в него се чувства невидимото силно присъствие на ирационално начало. Това чувство завладява и събеседниците ѝ. Навсякъде в нейните експедиции шаманите я разпознават като своя поради специфичната ѝ харизма.

Самата Ася Попова прави **изстрадан анализ на положението на емигранта** от гледна точка на етнологията и културната антропология: „Позицията на емигранта е така да се каже привилегирована – той е принуден, ако иска да се приспособи към новата си среда, да придобие навиците и способностите на етнолог, тъй като етно(лого)графията или още антропологията е наука за изучаване на чуждите по отношение на наблюдателя общности, наука за другостта. От гледната точка на изследователя позицията му на чужденец се съгласува с драматургичната теория на Бертолт Брехт за ефекта *V*. Това е *Verfremdungseffekt* или ефектът на „отчуждението“ или „дистанцирането“, който според Брехт е резултат от различни способности, използвани от драматурга, режисьора или актьора, за да създадат у зрителя критическо откъсване от представлението и осъзнаване на неговата театралност. Благодарение на това отчуждаване публиката поставя под въпрос представяното общество и отхвърля неговите неравенства и злоупотреби, като по този начин служи на социалната функция на театъра.“

След мисията в Амазония Ася се връща към корените си, постепенно интересите ѝ се завръщат към изучаването на религията и обредите на собственото ѝ племе и взаимодействията му с другите народи на Балканите. Според българските ѝ колеги Ася е сред големите познавачи на българската доиндустриална православна култура. Основополагащи са нейните трудове за редица почитани от православните християни светци като Трифон Зарезан (*Ni chair, ni poisson: Tryphon le Coupé*), за културата на курбана (*Le kourban, ou sacrifice sanglant dans les traditions balkaniques*); за ритуалната година (*Les Fils du temps. Les calendriers empiriques*).

По това време съдбата я среща с нова сътрудничка, съавторка и близка приятелка – Мариан Менил от Свободния университет на Брюксел (*Marianne Mesnil, Université Libre de Bruxelles*). Следва четвърт век ползотворно сътрудничество, което според думите на проф. Менил не винаги е било лесно. От него се раждат множество научни статии за митологията на Балканите и две книги (2007 и 2016). По този повод Ася обича да се шегува: „Ние двете с Мариан сме като Кирил и Методий“ и дяволито добавя „Тя е Методий!“.

След смъртта на Ася Мариан Менил подготви за печат още един том сборник с техни работи, който ще излезе през 2024 г. под заглавие „Змейовете на тринадесетата луна. Народен календар и митични фигури от Балканите“ (2024).

След 1984 г. Ася Попова започва да идва често в България и да сътрудничи с младите си колеги от катедра „Етнология“ на Софийския университет и от Етнографския институт с музей при БАН. Щедро споделя новоизлязлата литература, познанията си за методите на работа със студентите, докторантите и колегите. Нейни статии са публикувани в авторитетни български академични издания.

Ежегодно провежда теренни проучвания заедно с колеги в българските села. След африканския и индианския си период тя се отдава изцяло на балканската тематика и българското устно народно творчество. Силно я занимава темата за народния календар. В по-късните си години се концентрира в изучаването на кръвната жертва на Балканите, посещава множество курбани на територията на България и в съседните страни – Гърция,

Македония, Сърбия. „Моята наука се нарича „курбанистика“, казва Ася. Според нея курбанът очертава широките граници на българските земи поради традиционното пренебрежение на Българската православна църква към строгите забрани върху езическите обреди, позволяващи на старозаветните кръвни жертвени практики да съжителстват с християнските обичаи. Наистина, там, където църквата е била по-силна, в Южна Гърция и Сърбия курбаните не са се запазили до наши дни, но те се срещат и до днес в Северна Гърция, навсякъде в Македония и в западните покрайнини, т.е. на територията на днешна Източна Сърбия.

Във връзка с това професор Маргарита Карамихова от Великотърновския университет споделя: „Ася Попова е световно известен етнолог, първата българка, която е изследвала и африкански племена, и доколумбово население в Америка. Изключителна познавачка на балканските православни култури, Ася деликатно и настойчиво ни помогна да разчупим социалистическата парадигма в етнографията след 1989 г., да излезем на европейската сцена с чуваем глас и да полетим на собствените си крила. Но още по-важна е щедростта, с която тя подкрепи усилията на нашата генерация през 90-те години на ХХ век, за да променим парадигмата на науката ни извън закостенялата марксистко-ленинска догма. Влюбена в Париж, тя дискретно се дистанцира от ченгетата-интелектуалци, емигранти там...“

Сега мнозина казват, че „времето е било такова“ или по думите на съветския сатирик Иля Илф в тайния му дневник от 1937 г.: „Композиторите пишат доноси един за друг на нотни листове“. Но в епохата, когато обикновените българи са виждали Франция само във филмите на Луи дьо Фюнес, Ася Попова се ръководи от максимата на френския класик Франсоа Рабле „**Science sans conscience n'est que ruine de l'âme**“ (Наука без съвест е гибел за Душата). След падането на желязната завеса и навлизането на неправителствените организации на Балканите Ася Попова отклонява множество предложения за солидно финансирани проекти, изследващи различни малцинства на Балканите, защото смята, че обслужват краткосрочни политически интереси и легитимират изкривяващи историята модни тенденции. По времето на войната в Югославия, когато прогресивната преса се втурва да громи сърбите и да величае косоварската кауза, без да си дава сметка за сложността на конфликта, Ася заявява на свои колеги: „Със спешна антропология не се занимавам!“. През 2014 г. след надигането на антируски настроения в Киев тя заключава сентенциозно: „Украинският проблем е като македонския проблем“.

Един месец преди кончината си, при последното си завръщане в София, Ася Попова мъдро отбелязва: „**Сега разбирам как се е чувствал Одисей, когато се е върнал в Итака**“. През август 2018 г., след като се прощава с най-близките си приятели, дошли да я видят в бащиния ѝ апартамент на улица Янтра до Орлов мост, някогашното седалище на издателство „Глобус“, Ася пожелава да се върне „у дома“, т. е., в скромното си жилище в Париж при любимата си лична библиотека. Там Ася като една трудолюбива пчела близо 50 години, с много любов е събирала и отбирала книги и текстове от близки и далечни краища на света.

За личната библиотека на Ася Попова се носят легенди. Известният румънски философ и есеист Емил Чоран (Émile Michel Cioran, 2011–1995), също емигрант в Париж и познат на Ася, моли нейната приятелка, писателката и етнологката Йоана Андрееску (Ioana Andreescu, 1934-): „Разкажи ми за библиотеката на Ася Попова.“ През месец май 2019 г. безценната библиотека на Ася Попова е дарена на Централната библиотека на БАН. (Повече подробности за дарението виж в информационния бюлетин на ЦБ, брой 5-6 от май–юни 2019 г.: <http://cl.bas.bg/%d0%b8%d0%b7%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%8f%d0%b8%bd%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%86%d0%b8%bd%d0%bd%b5%bd-%d0%b1%d1%8e%d0%bb%d0%b5%d1%82%d0%b8%bd-%d0%bd%d0%b0-%d1%86%d0%b1/#727-wpfd-2019>)

Нека да не забравяме български учени като Ася Попова, която освен международен авторитет е и доблестен пример за смел и красив ум, проникновена интуиция и устои.

*

Авторът благодари на Тодор Владиленов Попов, племенник на Ася Попова, за съдействието и предоставените материали и спомени.

БИБЛИОГРАФИЯ НА АСЯ ПОПОВА

L'arbre et le mariage dans les contes africains. // Le thème de l'arbre dans les contes africains II. – Paris, 1970.

Analyse formelle et classification des jeux de calculs Mongols. // Études mongoles et sibériennes, 1974, № 5.

Les mankala africains. // Cahiers d'Etudes Africaines, 63-64, 1976, p. 433–358.

Diversité des wari : Classification des différentes règles de jeu selon des critères techniques. // Cahiers d'Etudes Africaines, 63-64, 1976, p. 461–466.

Ni chair, ni poisson : Tryphon le Coupé. // Cahiers de Littérature Orale, 1977, № 3, p. 15–69.

La chevauchée nocturne du cavalier invisible. // L'Ethnographie, 74-75, 1977.

Wari et Solo : Le jeu de calcul africain. – Paris, 1977. 206 p. [réédité en 1987].

Isolo, jeu royal des Sukuma. // Cahiers d'Etudes Africaines, 73-76, 1979, p. 111–123.

Comment la sagesse vient aux femmes : réflexions ethnolinguistiques sur la „baba“ bulgare. // Civilisations, 36, 1986, № 1–2, p. 87–98.

La naissance des dragons. – Paris, 1988. 30 p.

Les Fils du temps. Les calendriers empiriques : définitions, problématique. // Les plantes et les saisons : calendriers et représentations. // Bruxelles, 1990, p. 23–39.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Sourvatchka, Sorcova : le parler cru de la baguette. // Les plantes et les saisons : calendriers et représentations. – Bruxelles, 1990, p. 95–125.

Mesnil, Marianne, Popova Assia. Des ancêtres aux nouveau-nés : les pains de la Saint-Quarante. // L'Uomo, 3, 1990, № 1.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Dagli antenati ai neonati i pani della San-Quaranta. // Papa, Chr. Il pane. – Perugia, 1992, p. 171–180.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Sois belette et tais-toi! ou la mégère répudiée. // *Langage & Société*, 60, 1992, p. 79–106.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Démone et chrétienne : sainte Vendredi. // *Revue des Etudes slaves*, 65, 1993, № 4, p. 743–762.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Étranger de tout poil ou comment on désigne l'autre. // *Civilisations*, 42, 1993, № 2, p. 179–198.

Менил, Мариан, Попова, Ася. Идентификация на чужденеца през погледа на окосмеността. // *Българска етнология*, 21, 1995, № 5, извънреден брой, с. 76–87.

Le kourban, ou sacrifice sanglant dans les traditions balkaniques. // *Europaea*, 1, 1995, № 1, p. 145–170.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. (eds). *Etnologul, intre sarpe si balaur. Eseuri de Mitologie Balcanica*. – Bucuresti, 1997. 396 p.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Les eaux-delà du Danube. // *Ethnologia Balkanica*, 1997, № 1, p. 61–85.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Le four mobile, image du monde. // *Civilisations*, 49, 2002, № 1-2, p. 239–258.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. L'offrande céréalière dans les rituels funéraires du sud-est européen. // *Civilisations*, 49, 2002, № 1-2, p. 101–118.

Балканските жертвени обреди. // Христов, П. *Общности и празници : Служби, слави, събори и курбани в южнославянското село през първата половина на XX в.* – София, 2004, с. 7–15.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Des hirondelles qui font le printemps : le retour des oiseaux migrateurs dans les Balkans. // *La Migration des animaux : connaissances zoologiques et exploitations anthropologiques selon les espèces, les lieux et les époques*. – Liège, 2004, p. 141–160.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. *Dincolo de Dunăre : studii de etnologie balcanică*. – Bucurest, 2007. 366 p.

Ni chair ni poisson : Tryphon le Coupé. // *Cahiers de Littérature Orale*, 66, 2009, p. 107–145.

Попова, Ася, Карамихова, Маргарита. Апотропеен курбан в гробищна черква (случаят Симеоново). // *Конфесионално и мултиетнично съжителство на православни, католици и мюсюлмани в Северна България*. – Велико Търново, 2010, с. 58–77.

Попова, Ася, Карамихова, Маргарита. Курбан за здраве в гробищна черква : случаят Симеоново. // *Културна и медицинска антропология : сборник в чест на проф. Минчо Георгиев*. – София, 2015, с. 249–265.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Les eaux-delà du Danube. Etudes d'ethnologie balkanique. – Paris : Petra Editions, 2016.

Mesnil, Marianne, Popova, Assia. Les dragons de la treizième lune. Calendrier populaire et figures mythiques des Balkans. Textes réunis et présentés par Marianne Mesnil et Fabian Miche. // Études d'ethnologie balkanique, Vol. 2. Paris : Petra, 2023.

In memoriam

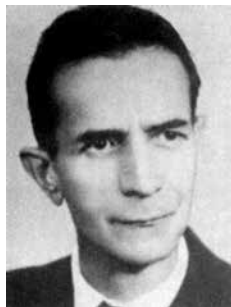
На 29 декември 2023 г. загубихме проф. д-р Явор Милтенев (роден на 18.01.1978 г.), забележителен учен, изключителен колега и скъп приятел, библиотечен специалист в ЦБ на БАН от самото начало на научната му кариера. Негова заслуга е каталогизирането и обработката на славянските ръкописи от Британската библиотека, които се съхраняват в ЦБ и са експонирани на страницата ѝ в Интернет.

Научните интереси на Явор Милтенев бяха в областта на медиевистиката, средновековните славянски ръкописи, кодикологията и палеографията, средновековните славянски литератури, славяно-византийската текстология, средновековната славянска лексикология и лексикография, историята на българския език, византистиката, патристиката, славянските преводи от византийски оригинали. Специализира в Славистичния институт на Виенския университет с проект „Chrysostomica Palaeoslavica. The Slavonic Collections of Chrysostomian Homilies“ (2011). Професор в Секцията за история на българския език на Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“. Носител на Наградата за млад учен на БАН „Проф. Марин Дринов“ (2008), наградата „Питагор“ за утвърден учен в областта на социалните и хуманитарните науки (2022). Участник в над десет научноизследователски проекта. Автор на книгите „Диалозите на Псевдо-Кесарий в славянската ръкописна традиция“ (2006), „Златоструй: старобългарски хомилетичен свод, създаден по инициатива на българския цар Симеон. Текстологическо и извороведско изследване“ (2013), „Слова от колекцията Златоструй с неизвестен гръцки източник“ (2021) и на над 40 научни публикации. Автор на изложбата „Истории от глаголически времена“ (2023), която е плод на дълги изследвания и документира ценни научни открития по случай 1160-годишнината от създаването на глаголическата азбука.

Поклон пред паметта му!

ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2024)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

01 януари

135 г. от рождението на НИКОЛАЙ ИВАНОВ РАЙНОВ (01.01.1889–02.05.1954), писател, художник, теософ, историк на изкуството, литературовед.

Редовен член (1945).

02 януари

185 г. от рождението на НЕШО БОНЧЕВ БОНЧЕВ (02.01.1839–17.02.1878), литературен критик, преводач.

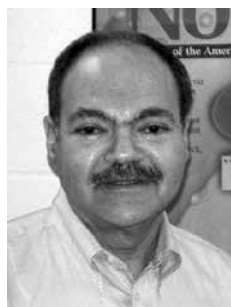
Дописен член (1871).

02 януари

190 г. от рождението на ТОДОР СТОЯНОВ БУРМОВ (02.01.1834–25.10.1906), книжовник, публицист, обществено-политически деец и държавник.

Дописен член (1875), редовен член (1884).

02 януари

80 г. от рождението на ЕДУАРД САФ (02.01.1944), американски математик.

Чуждестранен член (2013).

04 януари

125 г. от рождението на ЕМИЛ ПЕТРОВИЧ (04.01.1899–07.10.1968), румънски езиковед.

Чуждестранен член (1963).

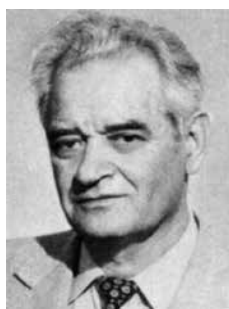
04 януари
65 г. от рождението на ЛЪЧЕЗАР ДИНЧОВ ТРАЙКОВ
(04.01.1959), невролог.
Член-кореспондент (2014), академик (2018).

05 януари
120 г. от смъртта на ФЕЛИКС КАНИЦ
(02.08.1829–05.01.1904), унгарски географ, археолог и етнограф.
Чуждестранен член (1884).

05 януари
115 г. от рождението на СТИВЪН КОУЛ КЛИЙНИ
(05.01.1909–25.01.1994), американски математик.
Чуждестранен член (1989).

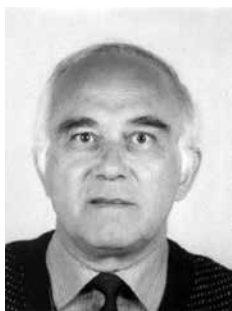
07 януари
35 г. от смъртта на ТОДОР ГЕОРГИЕВ КЪДРЕВ
(12.12.1922–07.01.1989), растениевъд.
Член-кореспондент (1984).

07 януари
160 г. от рождението на ИВАН ПЕЕВ-ПЛАЧКОВ
(07.01.1864–16.08.1942), филолог, просветен и държавен деец,
публицист.
Дописен член (1898), действителен член (1900). Деловодител на БКД
(1901–1910) и секретар на БАН (1911–1940).

08 януари
110 г. от смъртта на ДИМИТЪР ПЕТРОВ МОЛЛОВ
(26.12.1845–08.01.1914), хирург, общественик.
Дописен член (1881), редовен член (1884).
Подпредседател на БКД (1898–1911).

08 януари
80 г. от рождението на ЧАВДАР ПЕНЕВ СТОЯНОВ
(08.01.1944), ядрен физик.
Член-кореспондент (2004).

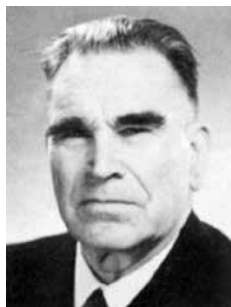
09 януари
30 г. от смъртта на ЙОАХИМ ВЕРНЕР
(23.12.1909–09.01.1994), немски археолог.
Чуждестранен член (1984).

10 януари
80 г. от смъртта на АНДРЕЙ СЛАВОВ ТОШЕВ
(04.04.1867–10.01.1944), ботаник, публицист, обществено-политически
деец и държавник, дипломат.
Дописен член (1898), действителен член (1900).

12 януари
85 г. от смъртта на МИЛОШ ВАЙНГАРТ
(21.11.1890–12.01.1939), чешки филолог-славист.
Чуждестранен член (1936).

12 януари
120 г. от рождението на **ГЕОРГИ СЛАВОВ КАРАСЛАВОВ**
(12.01.1904–26.01.1980), писател, обществен деец.
Академик (1961).

14 януари
185 г. от рождението на **ЙОСИФ АНТОНОВ КОВАЧЕВ**
(14.01.1839–31.10.1898), педагог и общественик.
Дописен член (1875), редовен член (1884).

15 януари
165 г. от рождението на **ПАВЕЛ НИКОЛАЕВИЧ МИЛЮКОВ**
(15.01.1859–31.03.1943), руски историк, социолог и политик.
Чуждестранен член (1902).

16 януари
95 г. от рождението на **АНГЕЛ СИМЕОНОВ АНГЕЛОВ**
(16.01.1929–22.04.2017), радиоинженер.
Член-кореспондент (1981), академик (1989).
Заместник-председател на БАН (1990–1991).

17 януари
115 г. от рождението на **ЪРУИН САНДЪРС**
(17.01.1909–01.08.2005), американски социолог.
Чуждестранен член (1978).

18 януари
60 г. от смъртта на АНАСТАС СТОЯНОВ БЕШКОВ
(10.07.1896–18.01.1964), географ.
Член-кореспондент (1948), академик (1958).

19 януари
150 г. от рождението на ХЕНРИК УЛАШИН
(19.01.1874–23.05.1956), полски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1929).

22 януари
135 г. от рождението на ИЩВАН РУСНЯК
(22.01.1889–15.10.1974), унгарски медик, биохимик.
Чуждестранен член (1948).

23 януари
80 г. от смъртта на МИХАИЛ ИВАНОВ МАДЖАРОВ
(31.01.1854–23.01.1944), публицист, обществено-политически и
държавен деец, дипломат.
Дописен член (1884), редовен член (1884).

25 януари
170 г. от рождението на ГЕОРГИ НИКОЛОВ ЗЛАТАРСКИ
(25.01.1854–09.08.1909), геолог.
Дописен член (1881), редовен член (1884). Библиотекар на
Привременния управителен комитет на БКД (1882–1884).

25 януари
30 г. от смъртта на СТИВЪН КОУЛ КЛИЙНИ
(05.01.1909–25.01.1994), американски математик.
Чуждестранен член (1989).

26 януари
125 г. от смъртта на ЙОРДАН ИВАНОВ БРАДЕЛ
(01.04.1847–26.01.1899), лекар.
Дописен член (1881), действителен член (1884).

26 януари
65 г. от рождението на КРИСТАЛИНА ХРИСТОВА СТОЙКОВА
(26.01.1959), геолог.
Член-кореспондент (2021).

27 януари
90 г. от рождението на ФЕДЕРИКО МАЙОР САРАГОСА
(27.01.1934), испански биохимик, общественик.
Чуждестранен член (1994).

28 януари
160 г. от рождението на СТЕФАН ХРИСТОВ ГЕШОВ
(28.01.1864–18.01.1927), строителен инженер.
Дописен член (1924).

29 януари
25 г. от смъртта на ВЛАДИМИР АЛЕКСЕЕВИЧ КИРИЛИН
(07.01.1913–29.01.1999), руски енергетик.
Чуждестранен член (1969).

29 януари
85 г. от рождението на ГЕОРГИ ЛЮБЕНОВ МИНЧЕВ
(29.01.1939), композитор.
Академик (2015).

30 януари
130 г. от рождението на цар БОРИС III
(30.01.1894–28.08.1943), български цар (1918–1943).
Почетен член (1938).

30 януари
25 г. от смъртта на ПЕТКО ИВАНОВ КОМИТСКИ
(29.08.1902–30.01.1999), животновъд, обществен деец.
Член-кореспондент (1971).

30 януари
170 г. от рождението на СТЕФАН НИКОЛОВ СТАМБОЛОВ
(30.01.1854–06.07.1895), обществено-политически деец, държавник
и публицист.
Дописен член (1884), редовен член (1884).

31 януари
65 г. от рождението на **СТАНИСЛАВ ВАСИЛЕВ ВАСИЛЕВ**
(31.01.1959), геолог.
Член-кореспондент (2021).

31 януари
170 г. от рождението на **МИХАИЛ ИВАНОВ МАДЖАРОВ**
(31.01.1854–23.01.1944), публицист, обществено-политически и
държавен деец, дипломат.
Дописен член (1884), редовен член (1884).

**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО „ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ“,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkana@cl.bas.bg**

БЕРОН, Петър. Панорама на българската зоология / Петър Берон ; Ил. София Любомирова Попйорданова. – София : Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2023. 512 с., [8] л. цв. ил., к. : с ил., портр., факс. ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор. ; Биографии и исторически прегледи с. 484-491 ; Изд. на БАН. Нац. природонаучен музей при БАН ; Библиогр. след отд. статии.

ISBN 9786192453091

System number [000644676]

В книгата е направен преглед на постигнатото досега в българската зоология (преди всичко в областта на таксономията, фаунистиката, зоогеографията и историята на зоологията). Главните събития в развитието на зоологията в България са проследени по дати, за всяка година от 1776 до 2023 г. (Personalia, развитието на институциите, научната книжнина и пр.). Обрисувани са институтите, музеите, научните издания, експедициите в България и други страни, както и приносите на българските зоолози за изучаването на световната фауна. Отделно са разгледани различните области, в които са работили българските зоолози. Приложен е списък на 300 български зоолози с кратки данни за тях. Направен е обзор на съвременната систематика на животните, с българските приноси и литература за всяка група.

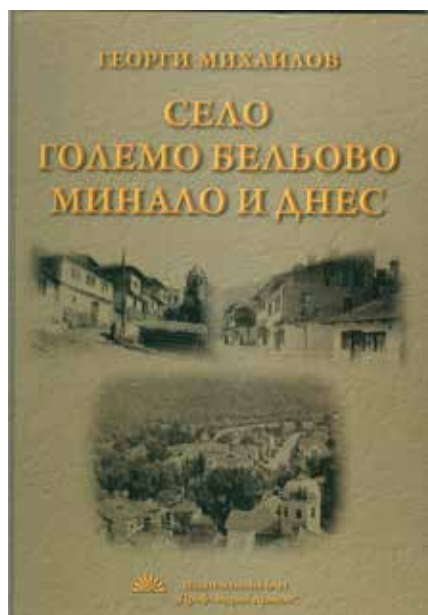
ВАСИЛЕВА, Дария. Предоговаряне на родството. Калоферци от средата на XIX до първите десетилетия на XX век / Дария Василева. – София : Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2023. 523 с. ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор. ; Библиогр. с. 495-522.

ISBN 9786192453688

System number [000648158]

Книгата представя изследване на промените на ежедневната култура в селище, което е в тясно взаимодействие с широко разпръсната, но добре организирана локална диаспора, с акцент върху „звателното родство“ и превръщането на родството от структура в мрежа, включването му в системата на новите социални мрежи, управлението на социалния капитал. Авторката Дария Василева работи като

главен асистент в Института за етнология и фолклористика с Етнографски музей при БАН и се занимава професионално предимно с българската градска култура от Възраждането до 1944 г.

МИХАЙЛОВ, Георги. Село Големо Бельово. Минало и днес / Георги Михайлов ; Предг. Мария Сахатчиева. – София : Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2023. 351 с. : с ил. ; Кратки биографични данни за Георги Минков Михайлов с. 4-7 ; В допълнение / Севдалина Попова с. 327-328 ; Библиогр. с. 297-298. ISBN 9786192453527 System number [000648163]

Книгата представя краеведска информация за с. Големо Бельово, община Белово. Изданието съдържа хронологично документи, факти и предания за миналото на населеното място, също и описание на днешното му състояние. Голяма част от материалите са събрани от автора от устни разкази на стари големобельовци. Монографията е разделена на 7 раздела, които проследяват историята на селото от далечното минало до социалистическото му развитие

през втората половина на ХХ в., когато книгата е издадена за първи път.

Авторът Георги Михайлов е роден в края на ХІХ в. в с. Големо Бельово. Учи във Френския колеж в Пловдив, а после завършва с отличие право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Взема участие в Първата световна война, награден е с орден за храброст Първа степен. Впоследствие работи като адвокат в София и околийски съдия в Тетевен. Член на Гръцко-българската комисия по ликвидация на имотите на българските бежанци от Тракия и Македония, работи и в Българското посолство в Атина. Макар да не е живял дълго в родното си село, винаги е милеел за родния си край и своите съграждани. В продължение на 10 години, вече като пенсионер, отделя време и средства за проучване на неговата история. Постепенно малкият труд прераства в по-голямо изследване, като през 1969 г. интерес към него проявяват дори от Историческия музей в Пазарджик.

**НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА
НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Милкана Лишкова, E-mail: milkana@cl.bas.bg**

АЛМОДОВАР, Педро. Последният сън : Разкази / Педро Алмодовар; Прев. от исп. ез. Маня Костова. – София : Колибри, 2023. 204 с. ; Бел. под линия ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор.

ISBN 9786190213079

System number [000647629]

АЛТУНЯН, Бедрос. История на арменската Библия : Богатствата на двореца за древни ръкописи Матенадаран в Ереван / Бедрос Алтунян. – 2. изд. – Варна : Нов човек, 2023. 72 с. : цв. ил. ; цв. фотогр.

ISBN 9786199243305

System number [000647495]

АНГЕЛОВ, Боян. Нешо Бончев / Боян Ангелов; Ред. Иван Гранитски. – София : Захарий Стоянов, 2023. 231 с. : с портр., факс., ил. ; Библиогр. с. 227-228 ; Съдържа и статии от Нешо Бончев с. 181-221. (Поредица Дълг и чест)

ISBN 9789540917764

System number [000646843]

АНЧЕВ, Панко. Свети Софроний Врачански / Панко Анчев. – София : Захарий Стоянов, 2023. 219 с. : факс., портр. ; Съдържа и: Житие и страдания грешнаго Софрония с. 183-219. (Поредица Дълг и чест ; 51)

ISBN 9789540917405

System number [000646835]

АНЧЕВ, Панко. Христо Ботев / Панко Анчев; Ред. Иван Гранитски. – София : Захарий Стоянов, 2023. 271 с. : с портр., факс., ил. (Поредица Дълг и чест ; 55)

ISBN 9789540917238

System number [000646810]

БАЛДАЧИ, Дейвид. Кинг и Максвел : [Роман] / Дейвид Балдачи ; Прев. [от англ. ез.] Веселин Лаптев. – София : СББ Медиа, 2023. 387, [5] с. : ил. ; Кн. се разпространява с изд. на SBB Media. (Криминални шедеври)

1. изд. 2015 г. на изд. Обсидиан ; Кн. от поредицата Кинг и Максвел.

ISBN 9789543994700

System number [000646517]

БАЛДАЧИ, Дейвид. Шестият / Дейвид Балдачи ; Прев. [от англ. ез.] Веселин Лаптев. – София : СББ Медиа, 2023. 395, [5] с. : ил. ; Кн. се разпространява с изд. на SBB Media. (Криминални шедеври)

1. изд. 2012 г. на изд. Обсидиан ; Кн. от поредицата Кинг и Максвел.

ISBN 9789543994731

System number [000646513]

БЕГШОУ, Луиз. Жена от класа / Луиз Бегшоу ; Прев. от англ. ез. Илвана Иванова Гарабедян. – [2. изд.]. – София : СББ Медиа, 2022. 356, [4] с. : ил. ; Кн. се разпространява с изд. на SBB Media. (Световни бестселъри)

1. изд. 2008 г. на изд. Хермес, в серия Мегаселър.

ISBN 9789543994540

System number [000646306]

БЕЙЛИ, Теса. Това се случи през едно лято / Теса Бейли ; Прев. от англ. ез. Вера Паунова. – София : Ибис, 2023. 334, [2] с. (Колекция Избрани съвременни любовни романи)

ISBN 9786191574049

System number [000646309]

БЛЕЙК, Лекси. Езерото на тайните / Лекси Блейк; Прев. от англ. ез. Мария Димитрова. – София : Ибис, 2023. 302 с. ; Бел. под линия. (Колекция Избрани съвременни любовни романи)

ISBN 9786191574131

System number [000646435]

БОДЛЕР, Шарл Пиер. Цветя на злото / Шарл Бодлер ; Прев. от фр. ез. Кирил Кадийски. – [5. изд.]. – София : Колибри, 2023. 230 с. ; Биогр. данни за авт. с. 215-216.

1. изд. 1984 г. на изд. Нар. култура ; Албатросът / Кирил Кадийски с. 5-10 ; Шарл Бодлер – живот в дати с. 215-216.

ISBN 9786190213161

System number [000647682]

БРЕЙН, Бенедикт. Как да правим страхотни снимки : Наръчник по фотография / Бенедикт Брейн; Прев. от англ. ез. Боян Вагалински. – София : Книгомания, 2023. 192 с. ; ил., фотогр. ; За авт. с. 192 ; Азб. показалец ; Биогр. данни за авт. отбелязани на 3-та кор.

ISBN 9786191953462

System number [000646413]

ГАРСИЯ Балестерос, Фернандо. Престъпление в театъра / Фернандо Гарсия Балестерос ; Прев. от исп. ез. Людмила Ненкова. – Пловдив : Хермес, 2023. 390 с.

ISBN 9789542622826

System number [000646842]

ГЕРДЖИКОВ, Сергей. Японски дневник : Дзен и приключенията на един гайджин / Сергей Герджиков. – 2. изд. – София : Ерове, 2023. 403 с. : фотогр., цв. ил.

1. изд. 2003 г. на изд. Екстрем.

ISBN 9786197313901

System number [000644584]

ГРАНИТСКИ, Иван Йорданов. Енергията на българския дух / Иван Гранитски ; Ред. Панко Анчев. – София : Акад. изд. Проф. Марин Дринов, 2023. 598 с. : портр. ; Съдържа: Панко Анчев. Литературният процес като възплъщение на националния дух с. 585-598.

ISBN 9786192453282

System number [0006445986]

ДАНОВА, Пенка. България и българите в италианската историопис (XIV–XVII век) / Пенка Данова ; Рец. проф. д-р Ивайла Попова, доц. д-р Снежана Ракова. – София : БАН. Институт за исторически изследвания, 2023. 366, [1] с. : ил. ; факс ; Бележки под линия ; Списък на ил. с. 359 ; Библиогр. с. 335-358 ; Загл. и на англ. ез.: Bulgaria and Bulgarians in Italian historiography (14th – 17th c.) ; Рез. на англ. ез.

ISBN 9789542903635

System number [000645458]

ДАУНИ, Майк. Златото на Истрия / Майк Дауни; Прев. от англ. ез. Надя Баева. – София : Колибри, 2023. 511 с. : с ил., к. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бел. под линия ; Библиографска бележка с. 495-503.

ISBN 9786190212935

System number [000647627]

ДЕНЕВ, Панайот. 125 години Българска телеграфна агенция : История на БТА 1898–2023 / Панайот Денев ; Под ред. на проф. д-р Румяна Прешленова ; Уводни думи Кирил Вълчев. – София : Издателство на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 256 с. : с цв. ил. ; фотогр. ; Им. показалец с. 249-256 ; Бележки под линия ; Издания на БТА с. 244-247 ; Фотогр. на БТА ; Библиогр. с. 248 ; Съдържа и: Етичен кодекс на Българската телеграфна агенция ; Закон за Българската телеграфна агенция ; Статут на Българската телеграфна агенция.

ISBN 9786192453459

System number [000644802]

ДЖОУНС, Дан. Власти и престоли. Нова история на Средновековието / Дан Джоунс ; Прев. от англ. ез. Аглика Маркова. – София : Лабиринт, 2023. 782, [2] с. : Библиогр. с. 703-729.

ISBN 9786197670318

System number [000647574]

ДОНЕВ, Александър. Златан Дудов. Правият път към киното : От Цариброд през София към Берлин / Александър Донев; Науч. ред. Андроника Мартонова. – София : Институт за изследване на изкуствата при БАН, 2023. 199 с. : фотогр., факс. ; Показалец на имената и филмите ; Рец.: Петър Кърджилов, Юрий Дачев ; Библиогр. с. 185-188 ; Съдържа и: Статии на Златан Дудов в списание „Нашето кино“ (септември 1924 – април 1925) ; „Куле Вампе“ на Златан Дудов / Петър Увалиев с. 13-17 ; Азб. показалец ; Рез. на англ. ез.

ISBN 9786197619256

System number [000644919]

ЕЛКС, Кари. Лято в Италия / Кари Елкс; Прев. от англ. ез. Боряна Даракчиева. – София : Ибис, 2023. 334 с. (Кн. от поредицата Сестрите Шекспир)

ISBN 9786191574087

System number [000646405]

ЕНЦИКЛОПЕДИЯ Лечебни растения / Ред. Илина Кръстева ; Отг. науч. ред.: Екатерина Кожухарова, Ина Анева, Петранка Здравева, Александър Шкондров. – София : Книгомания ; БАН. Научноинформационен център Българска енциклопедия, 2023. 287 с. : цв. ил. ; Авторы и консултанти: Екатерина Кожухарова, Ина Анева, Петранка Здравева, Александър Шкондров, Радка Йосифова, Боян Бечев, Симона Великова, Тодор Патриков, Станимир

Костадинов, Александър Сиклунов ; Библиогр. с. 285 ; Съдържа и Речник на мед. и ботан. термини с. 269-274 ; Азб. показалец на лат. наименования на лечебните растения с. 276-282.
ISBN 9786191953561
System number [000641740]

КАЛИАКРЕНСКИ, Яни. Неизвестните / Яни Калиакренски; Предг. Маргарита Терзиева; Състав. Атанас Димитров – АтаДим; Ил. Любомир Михайлов. – Каварна : Рекламна агенция Очи, 2023. 158 с. : с ил. ; Съдържа и: Яни Калиакренски и „Неизвестните“ / Маргарита Терзиева с. 3-11 ; Кратко животоописание на Яни Калиакренски с. 155-157 ; Кратък речник с. 149-153.
ISBN 9786197101225
System number [000646892]

КАМИНИТО, Джулия. Водата на езерото никога не е сладка / Джулия Каминито ; Прев. от итал. ез. Толя Радева. – София : Колибри, 2023. 293 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.
ISBN 9786190213277
System number [000647691]

КАРАСЛАВОВ, Слав. Светът на догмата : Кн. 2 / Слав Хр. Караславов. – 5. изд. – Пловдив : Хермес, 2023. 287 с : ил. ; Биографични данни за автора на с. 287 ; Съдържа и: Речник на чужди, остарели, диалектни и малко известни думи с. 283-285; Справка за новите имена на географските обекти, споменати в романа с. 286.
1. изд. 1978 г. на Народна младеж.
ISBN 9789542622642
System number [000647511]

КИРКОВ, Димитър. Хълмът : Роман / Димитър Кирков. – 4. изд. – Пловдив : Хермес, 2023. 391 с. ; За авт. с. 390-391 ; Речник на чужди, остарели, диалектни и малко известни думи с. 386-389. (Библиотека Седемте хълма)
1. изд. 1986 г. на изд. Хр. Г. Данов – Пловдив.
ISBN 9789542622918
System number [000646620]

КИСЪОВ, Здравко. Светлопис : Избрани стихотворения / Здравко Кисьов; Състав. Роман Кисьов; Предг. Калин Донков. – София : Ерго, 2023. 492 с. : с факс. ; Бележка за автора с. 461 ; Съдържа и : Духовният път на поета Здравко Кисьов – послеслов от Роман Кисьов с. 465; Другите за него с. 471.
ISBN 9786192590789
System number [000647477]

КУМАНОВА, Александра. Булгарика : Академик Никола Михов – Духът на булгарика : Диптих по информационно моделиране на хипертекст : Книга II. Учебник по структуриране на булгарика / Предг., библиогр., науч. ред. Александра Куманова ; Предг., терминолог., науч. ред. Никола Казански; Науч. ред. Николай Василев ; Библиогр. ред. Диана Ралева, Марияна Максимова. – София : За буквите – О писменехъ, 2023. 256 с. : ил., факс., портр., фотогр. ; Бел. под линия ; Именен показалец с. 201-204 ; Геогр. показалец с. 205-206 ; Показалец по местоиздаване с. 207-208 ; Приложения с. 154-161 ; Рец. Стоян Денчев, Ирина Линден ; Библиогр. с. 162-200 ; Загл. и на англ. ез.: *Vulgarica: Academician Nikola*

Mihov – the spirit of Bulgaria ; Текст и на англ. ез. ; Изд. на Унив. по библиотекознание и информ. технологии ; Рез. на бълг., рус., англ., нем., фр. ез. (Факлоносци ; 34)
ISBN 9786191855988
System number [000645839]

ЛАЗАРОВ, Васил. Цариградският медальон : Исторически роман / Васил Лазаров. – София : Лексикон, 2023. 330 с.
ISBN 9786192203832
System number [000647563]

ЛАЗАРОВА, Анна. От авторите и читателите за книгите и четенето / Анна Лазарова, Светлозар Желев. – София : Колибри, 2023. 294 с. : с ил. ; Съдържа и: Ще започнем тази книга с разговор... / Анна Лазарова, Светлозар Желев с. 7-27 ; Съдържа и: 18 книги за млади читатели / Светлозар Желев с. 287-291.
ISBN 9786190213253
System number [000647769]

МАРАИНИ, Дача. Скъпи Пиер Паоло / Дача Марайни ; Прев. от итал. ез. Вера Петрова. – София : Колибри, 2023. 179 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бел. под линия.
ISBN 9786190213376
System number [000647655]

МАРДИРОСЯН, Гаро. Въведение в космонавтиката / Гаро Мардиросян. – 2. прераб. и доп. изд. – София : Издателство на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 272 с. : с цв. ил., фиг., к. ; Показалец с. 266-269 ; Библиогр. с. 256-259 ; Загл. и на англ. ез.: Introduction to cosmonautics ; Рез. на англ. ез. ; Изд. на БАН. Институт за космически изследвания и технологии.
1. изд. 2012 г.
ISBN 9786192453503
System number [000644799]

МУРДАРОВ, Владко. Любомир Милетич и Македонският научен институт : Културно-исторически очерк / Владко Д. Мурдаров; Науч. ред. Анна Чолева-Димитрова. – София : Македонски научен институт, 2023. 103 с. : 1 л. портр., факс. ; Посвещава се на 100-годишнината от създаването на Македонския научен институт и на 160-годишнината от рождението на Любомир Милетич ; Библиогр. с. 75-100 ; Загл. и на англ. ез.: Lyubomir Miletič and the Macedonian Scientific Institute ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор. (Македонска библиотека [Македонски научен институт] ; № 58)
ISBN 9786197377309
System number [000645968]

НАГАМАЦУ, Секуоя. Докъде се издигаме в мрака / Секуоя Нагамацу ; Прев. от англ. ез. Майре Буюклиева. – София : Колибри, 2023. 343 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бел. под линия.
ISBN 9786190213178
System number [000647636]

НЕВРОХИРУРГИЯ : Т. 1–3 / Отг. ред. Николай Габровски ; Ред. кол. Васил Каракостов и др. – София : Изд. на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 3 т. : цв. ил., табл. ; Ред. кол.: Васил Каракостов, Явор Енчев, Иво Кехайов, Илия Вълков, Стефан Вълканов ; Библиогр. след

всяка статия ; Загл. и на англ. ез.: Neurosurgery ; За авт., ред. с. 7-11 ; Други авт.: Венелин Герганов, Дора Златарева, Екатерина Титянова, Радка Кънева, Силвия Чернинкова, Тихомир Ефтимов, Христо Цеков, Валерия Хаджийска, Владимир Наков, Даниела Антонова, Илия Вълков, Илия Тодоров, Красимир Минкин, Мария Дамянова, Николай Велинов, Петя Димова, Славомир Кондов, Стефан Вълканов, Антония Хаджийска, Асен Цеков, Ваня Георгиева, Димчо Георгиев, Елена Мойнова, Елена Рабинева, Здравко Златев, Илиан Коев, Калоян Габровски, Лили Лалева, Мария Лалева, Милан Младеновски, Михаил Петров, Николай Василев, Росица Танова, Теодора Сакеларова, Тома Спириев, Христо Рангелов, Цветелина Маркова, Яна Петрова, Диана Рангелова, Мария Шаркова.

Т. 1. – 335 с. ; Т. 2. – 519 с. ; Т. 3. – 633 с.

ISBN 9786192453305 (Т. 1.)

ISBN 9786192453312 (Т. 2.)

ISBN 9786192453329 (Т. 3.)

System number [000645548]

НИКОЛОВА, Румяна. Голяма книга за Индия / Румяна Николова, Николай Генев. – София : Книгомания, 2023. 749 с. : фотогр., цв. ил. ; За авт. с. 749 ; Азб. показалец ; Кн. от поредица Голяма книга.

ISBN 9786191953509

System number [000646336]

НЮМАН, Сандра. Джулия / Сандра Нюман; Прев. от англ. ез. Радосвета Гетова. – София : Колибри, 2023. 438 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор.

ISBN 9786190213192

System number [000647622]

ПЕТРОВ, Димитър. Владимир Вазов – генералът, кметът, човекът. 155 години от рождението : Албум – каталог / Състав., авт. на текстовете и анотациите д-р Димитър Петров ; Науч. ред. доц. д-р Стоян Николов ; Прев. от англ. ез. Миленка Костова. – Плевен : Медиатех, 2023. 1 албум (142, [2] с.) : ил. ; факс ; фотогр. ; Съдържа: Речи, изнесени на годишната конференция на Британския легион, проведена в Бъкстон, Дарбишър, Англия, на 31 май, 1 и 2 юни 1936 г. с. 128-142 ; Бележки под линия ; Изд. на Регион. ист. Музей – Плевен.

ISBN 9786199102732

System number [000646446]

РАЙЧЕВСКИ, Стоян. Генерал Георги Вазов / Стоян Райчевски. – София : Захарий Стоянов, 2023. 418 с. : фотогр., факс., портр., ил. ; Бел. под линия ; Библиогр. с. 415-418. (Поредица Дълг и чест ; 55)

ISBN 9789540917481

System number [000646813]

РАЙЪН, Донал. Кралицата на Пръстения остров / Донал Райън ; Прев. от англ. ез. Анелия Янева. – София : Лабиринт, 2023. 249, [7] с.

ISBN 9786197670356

System number [000647497]

РОБСЪН, Дженифър. Роклята / Дженифър Робсън ; Прев. от англ. ез. Симона Калева. – [София] : Прозорец, 2023. 432 с. ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кн.
ISBN 9786192432621
System number [000647532]

РОБЪРТСЪН, Морган. Крушението на „Титан“ : Едно пророчество от 19 век / Морган Робъртсън; Прев. от англ. ез. Веселин Давидков. – София : Инсайт, 2023. 132 с. ; Бел. под линия.
ISBN 9786199237311
System number [000647556]

РОНДО, Даниел. Механизмите на хаоса : Роман / Даниел Рондо ; Прев. от фр. ез. Боряна Цонева. – София : Захарий Стоянов, 2023. 416 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Бел. под линия.
ISBN 9789540917351
System number [000646704]

РУШДИ, Салман. Родените в полунощ / Салман Рушди ; Прев. от англ. ез. Надежда Розова. – София : Колибри, 2023. 717 с. : с ил. ; Бел. под линия ; Салман Рушди и историите, родени в полунощ с. 715-717 ; Кн. е ил. с рис. на Теодор Ушев.
ISBN 9786190213215
System number [000647762]

САЛГАРИ, Емилио. Бермудските пирати / Емилио Салгари ; Прев. от итал. ез. Веселина Благоева. – София : Ерове, 2023. 227 с. (Бермудските пирати ; Кн. 1)
ISBN 9786197313970
System number [000645720]

САЛГАРИ, Емилио. Гръмовежеецът кръстосва моретата / Емилио Салгари ; Прев. от итал. ез. Веселина Благоева. – София : Ерове, 2023. 291 с. (Бермудските пирати ; Кн. 2)
ISBN 9786197313987
System number [000645724]

САЛГАРИ, Емилио. Невероятните приключения на Каменна глава / Емилио Салгари ; Прев. от итал. ез. Веселина Благоева. – София : Ерове, 2023. 340 с. (Бермудските пирати ; Кн. 3)
ISBN 9786197736212
System number [000645724]

СПАСОВ, Мартин. Подкова за троянски кон : Поезия / Мартин Спасов. – София : Библиотека България, 2023. 74 с.
ISBN 9786197748031
System number [000646319]

СТАЙНБЕК, Джон Ърнест. Зимата на нашето недоволство / Джон Стайнбек ; Прев. от англ. ез. Венцислав К. Венков. – [2. изд.]. – София : Колибри, 2023. 339 с. ; Бел. под линия. 1. изд. 2009 г. в сер. Модерна класика.
ISBN 9786190213093
System number [000647718]

СТОЯНОВИЧ, Петър. Завоят на Изток : Княз Фердинанд I в дипломатическите документи на Австро-Унгария 1894–1899 : Монография / Петър Стоянович. – 2. прераб. и доп. изд. – София : Издателство на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 183 с. : с фотогр., портр., ил. ; Бележки под линия ; Рец.: Росица Стоянова, Веселин Янчев ; Библиогр. с. 173-183. Изд. на БАН. Институт за ист. Изследвания ; Кн. е на базата на защитен дисертационен труд. 1. изд. 1999 г. със загл. Между Дунав и Нева, на изд. ЛИК.

ISBN 9786192453411

System number [000646108]

ТОДОРОВ, Явор. Стефан Чапрашиков. Достоен българин и родолюбец / Явор Тодоров. – Дупница : Валентин Боков – Арт медиа плюс, 2023. 103, [1] с. : ил. ; факс ; фотогр., портр. ; Библиогр. с. 102.

ISBN 9786197710175

System number [000647505]

3 март – Празникът на Освобождението : По страниците на българските вестници 1885–1944 г. / Състав. Лидия Чолпанова ; Снимки и дизайн Иван Янчев; по идея на акад. Иван Юхновски; Предг. от Иван Юхновски. – 3. изд. – София : Изд. на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 247 с. : с факс. ; Посвещава се на 130-годишнината от Освобождението на България. 1. изд. 2008 г. ; Азбучен списък на вестниците с. 248.

ISBN 9786192453626

System number [000646252]

ТРЕФИЛ, Джеймс. Необятният Космос : Нашата слънчева система и отвъд нея / Джеймс Трефил ; Прев. от англ. ез. Мария Кондакова. – София : СББ Медиа, 2023. 112 с. : с цв. ил. ; Изд. на National Geographic – България.

ISBN 9789543994823

System number [000646351]

ФИЦДЖЕРАЛД, Франсис Скот. Великият Гетсби : Роман / Ф. Скот Фицджералд; Прев. от англ. ез. Емил Минчев. – 3. изд. – Пловдив : Хермес, 2023. 190 с. ; Бел. под линия. (Клуб Класика)

1. изд. 2013 г. на ИК Персей, в серия Световна класика.

ISBN 9789542622796

System number [000646728]

ФОТЕВ, Георги. Моите мемоари / Проф. Георги Фотев, д.н. – София : Нов български университет, 2023. 481, [1] с. : ил. ; фотогр. ; Биогр. данни за авт. отбелязани на гърба на кор. ; Библиогр. на Г. Фотев с. 464-466 ; Студии и статии с. 467-[482].

ISBN 9786192332655

System number [000645989]

ХРАБАЛ, Бохумил. Пролуки / Бохумил Храбал; Прев. от чеш. ез. Васил Самоковлиев. София : Колибри, 2023. 207 с. ; Биогр. данни за авт. на гърба на кор. ; Кн. 3 от трилогията на Храбал.

ISBN 9786190213307

System number [000647637]

ХРИСТОВ, Владислав. Мед от оси : Фейлетони и хумористични разкази / Владислав Христов. – София : Ерго, 2023. 154 с. ; Биогр. данни за авт.на кор. (Нова българска проза)
ISBN 9786192590826
System number [000646623]

ШЕКСПИР, Уилям. Сонети / Уилям Шекспир ; Прев от англ. ез. Кирил Кадийски. – София : Колибри, 2023. 180 с. ; Бел. под линия ; Поет невъзможен и стоуст / Людмил Димитров с. 161-180.
1. изд. 2016 г.
ISBN 9786190213369
System number [000647685]

ЩЕРИОНОВ, Щелиян. Православието в Созопол : Минало и настояще / Щелиян Д. Щерионов ; Сн. материал: Мариета Танева, Димитър Хрусов, Светослав Ангелов, Янис Сарзакис. – 2. доп. изд. – София : Издателство на БАН Проф. Марин Дринов, 2023. 95, [1] с. : цв. ил. ; фиг. ; сх. ; табл; цв. сн. материал ; Библиогр. с. 92-95.
1. изд. 2017 г. на изд. Регалия 6.
ISBN 9786192453558
System number [000645596]